

รายงานการวิจัย

การจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ศึกษากรณีตำบลเมืองเปลือย

อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

Disaster Management through Community-based: A Case Study of Muang Pluey

Subdistrict Administrative Organization, Srisomdet District, Roi Et Province

จิรศักดิ์ เสถียรจันทร์¹

พัฒนศิลป์ สำเร็จรัมย์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการภัยพิบัติและศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองเปลือยอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดปี พ.ศ. 2557 จำนวนทั้งสิ้น 3,052 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนมีความคิดเห็นว่าตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

มีการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านการติดตาม การรายงานผลและการปรับปรุงแก้ไข ด้านการเลือกชุมชนดำเนินการ ด้านมวลชนสัมพันธ์ ด้านการจัดองค์กรชุมชน ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน

2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังภัย ติดตามข่าวสารสภาพอากาศ ภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อการเตรียมการป้องกันภัยได้ทันทั่วทั้งลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นได้

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ที่ปรึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2.2 ด้านการซ่อมแผนป้องกันอุบัติเหตุ ควรจัดฝึกอบรมซ่อมแผนและให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงภัยพิบัติที่เกิดขึ้นและให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อการมีส่วนร่วมของในระดับที่สูงขึ้นไป และควรมีการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง

2.3 ควรสำรวจความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ควรดำเนินการอย่างรวดเร็ว ทัวถึง โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมเพื่อประสานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างทันท่วงที

2.4 ควรจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ เตือนภัยที่ทันสมัยพร้อมทั้งอบรม ทบทวนให้กับอาสาสมัครและประชาชนอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การจัดการภัยพิบัติ, ชุมชน, ตำบลเมืองเป็ลือย

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate disaster management and study recommendation of the people on disaster management compare in the area of Muang Pluey Subdistrict Administrative Organization, Srisomdet District, Roi Et. Population of the study consisted of 3,052 people in the area as of 2014. Samples were 353 persons by Taro Yamane's method. The questionnaire with rating scale was used as a tool. The data

were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the study revealed that:

1. The people's opinion on disaster management through community-based was at moderate level as a whole, ranked by descending; strengthening of capacities, tracking, reporting and improvement, selection of community for operating, public relations, community organization management, risk assessment and risk planning respectively.

2. The people's recommendations on disaster management through community-based were as follows;

2.1 Public Relations: to be familiar with the area to engage in surveillance of news, weather disasters will occur in the area in order to prepare a defense in time and reduce losses that may occur.

2.2 The training of accident prevention plan: to plan and organize training sessions to educate people in the community, creating awareness to the public aware of the disaster that happened and people-centered in order to participate in the next higher level and it should be practiced continuously.

2.3 To survey the suffering of the people affected by the disaster and act

quickly, with the participation of the people in the area in order to coordinate and ask for assistance from the relevant authorities to help the victims immediately.

2.4 To provide tools, warning devices and arrange an advanced training to review for the volunteers and the public constantly.

Keywords: Disaster Management, Community, Muang Pluey Subdistrict

บทนำ

สภาพแวดล้อมของโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาทั้งที่เป็นไปโดยทางธรรมชาติและโดยน้ำมือของมนุษย์กล่าวคือแผนนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เป็นหลักอย่างขาดการส่งเสริมแนวทางอนุรักษ์ประกอบกับความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาให้ก้าวล้ำหน้าเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตในด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมและปัญหาการเจริญเติบโตและการขยายตัวของชุมชนเมืองที่มีแนวโน้มสูงขึ้น มีผลทำให้สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุให้สภาพนิเวศน์ทางธรรมชาติเสียสมดุล จนนำไปสู่การเกิดปรากฏการณ์ทางด้านธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ เช่น การเกิดสภาวะเรือนกระจก (Greenhouse Effect) และปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Nino) โดยทั้ง 2 ปรากฏการณ์นี้ได้

ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และโลกโดยตรง กล่าวคือ ทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้นจนกลายเป็นสภาวะโลกร้อน สภาพอากาศจึงมีความแปรปรวน จนเกิดภัยพิบัติทางด้านธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย และ ดินโคลนถล่ม ที่มีแนวโน้มว่าในอนาคตจะมีความรุนแรงมากขึ้น ยกตัวอย่างภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เช่น วาตภัยจากพายุโซนร้อน “แฮเรียต” (Harriet) ที่แหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ.2505 ทำให้มีผู้เสียชีวิตถึง 870 คน สูญหาย 160 คน บาดเจ็บ 422 คน ประชาชนไร้ที่อยู่อาศัย 16,170 คน ทรัพย์สินสูญเสียชีวิตประมาณ 960 ล้านบาท วาตภัยพายุไต้ฝุ่น “เกย์” (Gay) ที่พัดเข้าสู่จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ทรัพย์สินสูญเสียชีวิต 11,739,595,265 บาท ความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนเสียชีวิต 602 คน บาดเจ็บ 5,495 คน บ้านเรือนเสียหาย 61,258 หลัง วาตภัยจากพายุไต้ฝุ่น “ลินดา” (Linda) ระหว่างวันที่ 2-4 พฤศจิกายน พ.ศ.2554 ทำให้เกิดความเสียหายจากวาตภัย อุทกภัย และคลื่นซัดฝั่งในพื้นที่ 11 จังหวัดของภาคใต้และภาคตะวันออก (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2553: 150-155)

ปี พ.ศ.2556 จังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้จัดการฝึกอบรมให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยในตำบลเมืองเปลือย จำนวน 8 หมู่บ้าน (สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดร้อยเอ็ด, 2556) ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง

สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 120-160 เมตร มีภูเขาทางตอนเหนือซึ่งติดต่อกันเพื่อกั้นเขาภูพาน บริเวณตอนกลางของจังหวัดมีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่น บริเวณตอนล่างมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำมูลและสาขา ได้แก่ ลำน้ำชี ลำน้ำพลับพลา ลำน้ำเตา เป็นต้น บริเวณที่ราบต่ำอันกว้างขวาง เรียกว่า “ทุ่งกุลาร้องไห้” มีพื้นที่ประมาณ 80,000 ไร่ มีลักษณะเป็นที่ราบแอ่งกระทะ ลักษณะภูมิอากาศ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ สภาพภูมิอากาศอยู่ในประเภทฝนเมืองร้อน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,196.8 ลูกบาศก์มิลลิเมตร ฝนตกชุกในเดือนมิถุนายนถึงกันยายนอากาศร้อนแห้งแล้งในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ประชาชนได้รับความเดือดร้อน และเกิดความเสียหายจากวาตภัย มีมูลค่าประมาณ 200 ล้านบาท

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยนำมาประยุกต์เข้ากับหลักการบริหารจัดการวาทภัย มุ่งเน้นให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และแสดงให้เห็นศักยภาพของประชาชนในชุมชน ตั้งแต่การวางแผน การระดมพลังแก้ไขปัญหา โดยใช้องค์ความรู้ที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการสร้างชุมชนให้มีความปลอดภัยน่าอยู่และพึ่งพาตนเองได้ และอีกทั้งเป็นการลดความเสี่ยงภัย การป้องกันและการติดตามประเมินควบคุมความเสียหายจากสาธารณภัย นับว่าเป็นการ

ปรับปรุงพัฒนาแผนป้องกันวาทภัยให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นฐานรากที่มั่นคงของชุมชน สังคมและประเทศชาติ ต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานของตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา คือ ตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2557

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2557) กำหนด โดยแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกชุมชนดำเนินการ ด้านมวลชนสัมพันธ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการจัดองค์กรชุมชน ด้านการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถและด้านการติดตาม การรายงานผลและการปรับปรุงแก้ไข

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน แบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกชุมชนดำเนินการ ด้านมวลชนสัมพันธ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการจัดองค์กรชุมชน ด้านการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ และด้านการติดตาม การรายงานผลและการปรับปรุงแก้ไข

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองเปลือยอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ปี พ.ศ. 2557 จำนวนทั้งสิ้น 3,052 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎรอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด, 2557)

2) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดปี พ.ศ. 2557 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 101) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 คำนวณตามสูตรได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 353.45 การศึกษานี้จึงเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน แล้วเลือกตัวอย่างจากแต่ละหมู่บ้าน โดย

คำนวณตามสัดส่วนค่าร้อยละ และเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่จริงในเขตพื้นที่ของตำบลเมืองเปลือยอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานของตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานของตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้ศึกษาคำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน

2) สร้างแบบสอบถามแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนโดยพิจารณา

เนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายของการศึกษา

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ภาษา เนื้อหา ความครบถ้วนถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาและเพื่อให้เกิดความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้อ่านแล้วเข้าใจง่ายตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา

5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชาชนในเขตตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 40 คน

6) นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ (Try-Out) มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้านโดยวิธี Item-total Correlation และทดสอบด้วยสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

8) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ขอ หนังสือ จาก วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อกำนันตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อประสานการเก็บข้อมูลกับประชาชนในเขตตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

2) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเองและได้ติดตามเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3) ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์การตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์การจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานของตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

3) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานของตำบลเมืองเปลือย อำเภอ

ศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item Objective Congruence)

2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สรุปผลการศึกษา

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 198 คน (ร้อยละ 56.10) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-50 ปี จำนวน 256 คน (ร้อยละ 72.50) รองลงมา มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 61 คน (ร้อยละ 17.30) ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 175 คน (ร้อยละ 49.60) รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 95 คน (ร้อยละ 26.90) ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 167 คน (ร้อยละ 47.30) รองลงมา มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรืองานเอกชน จำนวน 101 คน (ร้อยละ

28.60) และส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 192 คน (54.40)

2. ประชาชนมีความคิดเห็นว่าตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดมีการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ ($\bar{x}=3.04$) ด้านการติดตาม การรายงานผล และการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{x}=3.03$) ด้านการเลือกชุมชนดำเนินการ ($\bar{x}=2.97$) ด้านมวลชนสัมพันธ์ ($\bar{x}=2.93$) ด้านการจัดองค์กรชุมชน ($\bar{x}=2.17$) ด้านการประเมินความเสี่ยง ($\bar{x}=2.15$) และด้านการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง ($\bar{x}=2.05$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เป็นดังนี้

1) ด้านการเลือกชุมชนดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการกำหนดเกณฑ์ในการเลือกชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x}=3.06$) รองลงมา มีการเลือกชุมชนเพื่อจัดเป็นพื้นที่ในการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x}=3.02$) มีคณะกรรมการพิจารณาเลือกชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x}=2.88$) และมีการประกาศหรือประชาสัมพันธ์เพื่อให้รับทราบชุมชน

เป้าหมายในการดำเนินงาน โดยทั่วกัน ($\bar{x} = 2.85$)

2) ด้านมวลชนสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีการสังเกต การยอมรับ การเปลี่ยนแปลงจากประชาชนในตำบล ($\bar{x} = 2.98$) รองลงมา มีการกำหนดกลยุทธ์ในการสร้างความเข้าใจในชุมชน เพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.92$) มีการสร้างความรู้ความเข้าใจในชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.90$) และมีการปรับปรุงกลยุทธ์ในการสร้างความเข้าใจในชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบลให้มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 2.89$)

3) ด้านการประเมินความเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ดังนี้ มีการเตรียมการประเมินความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.28$) รองลงมา มีการประเมินความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.20$) และมีการจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.15$)

4) ด้านการจัดองค์กรชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ดังนี้ มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.37$) รองลงมา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการอุทกภัยใน

ตำบล ($\bar{x} = 2.22$) และมีการประชุมของคณะกรรมการจัดการอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.12$)

5) ด้านการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีการจัดทำแผนการจัดการหลังการเกิดอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.11$) รองลงมา มีการจัดทำแผนการจัดการก่อนเกิดอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.07$) และมีการจัดทำแผนการจัดการขณะเกิดอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 2.03$)

6) ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ดังนี้ มีการหาความต้องการในการฝึกอบรมเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 3.12$) รองลงมา มีการกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมการจัดการอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 3.08$) และมีการกำหนดเรื่องที่ควรให้การฝึกซ้อมและฝึกปฏิบัติการจัดการอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 3.01$)

7) ด้านการติดตาม การรายงานผลและการปรับปรุงแก้ไข โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ดังนี้ เชิญหน่วยราชการเข้าร่วมสังเกตการณ์เพื่อร่วมให้ ข้อคิดเห็นตลอดจนให้คำแนะนำในการจัดการอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 3.10$) รองลงมา มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีของการจัดการความเสี่ยง

จากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 3.07$) และมีการประชุมหารือ เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อปรับปรุงกระบวนการในการจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ($\bar{x} = 3.04$)

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานของตำบลเมืองเป็ลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) ขาดการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับสภาพอากาศและภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่

แนวทางแก้ไข คือ ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังภัย ติดตามข่าวสาร สภาพอากาศ ภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อการเตรียมการป้องกันภัยได้ทันทั่วถึง ลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นได้

2) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมแผน

แนวทางแก้ไข จัดฝึกอบรมซ้อมแผนให้กับประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการปฏิบัติตนของประชาชนในชุมชน สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงภัยพิบัติที่เกิดขึ้น และให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อการมีส่วนร่วมของในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

3) การสำรวจความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ

ยังไม่ทั่วถึง และล่าช้า ขาดงบประมาณสนับสนุน

แนวทางแก้ไข ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันสำรวจสภาพความเสียหาย และแจ้งไปยังผู้นำชุมชน เพื่อประสานขอความช่วยเหลือ องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างทั่วถึง

4) ขาดอุปกรณ์และเครื่องมือเตือนภัย

แนวทางแก้ไข ผู้นำชุมชนควรร่วมมือกับประชาชนตรวจสภาพความพร้อมของอุปกรณ์เตือนภัย และขอรับการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ จากหน่วยงานของรัฐ ให้ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

5) การจัดทำแผนไม่มีความต่อเนื่อง

แนวทางแก้ไข ควรจัดอบรมซ้อมแผนเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ให้มีความต่อเนื่องอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อทบทวนแผนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการเตรียมรับสถานการณ์จริงต่อไป เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนจัดทำแผนการจัดการก่อนเกิดภัยพิบัติ แผนขณะเกิดภัยพิบัติ และแผนหลังการเกิดภัยพิบัติในตำบล โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในทุกขั้นตอนมากที่สุด พร้อมตรวจติดตาม ประเมินผลการทำงาน และการรายงานผล โดยการประชุมของกรรมการหมู่บ้านอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และเชิญองค์กรภายนอกเข้าร่วมสังเกตการณ์

เพื่อร่วมให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนให้คำแนะนำในการจัดการภัยพิบัติ

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาที่พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าตำบลเมืองเปลือยอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ โดยด้านที่ประชาชนมีความคิดเห็นว่าตำบลเมืองเปลือยมีการดำเนินการมากที่สุดคือด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ ซึ่งตำบลเมืองเปลือยได้ดำเนินการในเรื่องการหาความต้องการในการฝึกอบรมเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการอุทกภัยในตำบล มีการกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมการจัดการอุทกภัยในตำบล และมีการกำหนดเรื่องที่ควรให้การฝึกซ้อมและฝึกปฏิบัติการจัดการอุทกภัยในตำบล แสดงให้เห็นว่าตำบลเมืองเปลือยได้มีการเตรียมความพร้อมและ การทำให้ประชาชนซึ่งอยู่ในภาวะล่อแหลมและเสี่ยงภัยมีความเข้าใจถึงสถานะของภัยและแนวโน้มที่จะเกิดเป็นภัยพิบัติขึ้นได้ อีกทั้งยังหมายถึงการให้ประชาชนรู้ถึงวิธีการที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมการตอบสนองและการบรรเทาภัยต่างๆ เพื่อเป็นการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง โดยการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการสร้างขีดความสามารถของชุมชนตามหลักการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ซึ่งชุมชนจะต้องมีการฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญเป็นระยะๆ อย่างน้อยควร

ฝึกซ้อมแผนปีละ 2 ครั้ง คือ ในช่วงฤดูกาลเกิดภัยและเมื่อใกล้จะถึงเวลาที่คาดว่าจะพายุ ลมมรสุม มักจะเกิดขึ้น

ด้านที่ตำบลเมืองเปลือยดำเนินการในระดับรองลงมาคือ ด้านการติดตาม การรายงานผลและการปรับปรุงแก้ไข โดยตำบลเมืองเปลือยได้เชิญหน่วยราชการเข้าร่วมสังเกตการณ์เพื่อร่วมให้ ข้อคิดเห็นตลอดจนให้คำแนะนำในการจัดการอุทกภัยในตำบล มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีของการจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล และมีการประชุมหารือ เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อปรับปรุงกระบวนการในการจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล ด้านการเลือกชุมชนดำเนินการ โดยตำบลเมืองเปลือยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล มีการเลือกชุมชนเพื่อเป็นพื้นที่ในการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล มีคณะกรรมการพิจารณาเลือกชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล และมีการประกาศหรือประชาสัมพันธ์เพื่อให้รับทราบชุมชนเป้าหมายในการดำเนินงานโดยทั่วกัน ด้านมวลชนสัมพันธ์ ตำบลเมืองเปลือยดำเนินการโดยมีการสังเกต การยอมรับการเปลี่ยนแปลงจากประชาชนในตำบล มีการกำหนดกลยุทธ์ในการสร้างความเข้าใจในชุมชน เพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล มีการสร้างความรู้ความเข้าใจในชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล และมีการปรับปรุงกลยุทธ์ในการสร้างความเข้าใจในชุมชนเพื่อ

จัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบลให้มีความเหมาะสม ด้านการจัดการองค์กรชุมชนตำบลเมืองเปลือยได้ตั้งคณะกรรมการจัดการอุทกภัยในตำบล มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการอุทกภัยในตำบล และมีการประชุมของคณะกรรมการจัดการอุทกภัยในตำบล ด้านการจัดการความเสี่ยงตำบลเมืองเปลือยมีการจัดทำแผนการจัดการหลังการเกิดอุทกภัยในตำบล มีการจัดทำแผนการจัดการก่อนเกิดอุทกภัยในตำบล ($\bar{x}=2.07$) และมีการจัดทำแผนการจัดการขณะเกิดอุทกภัยในตำบล

ส่วนด้านที่ประชาชนมีความคิดเห็นว่าตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือด้านการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง โดยตำบลเมืองเปลือยได้ดำเนินการมีการจัดทำแผนการจัดการหลังการเกิดอุทกภัยในตำบล แสดงให้เห็นว่าในการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานได้ดำเนินการเมื่อเหตุได้เกิดขึ้นและจบสิ้นไปแล้ว โดยได้นำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วหรือนำเอาประสบการณ์ดังกล่าวมาเป็นแนวทางหรือข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ซึ่งเป็นการเน้นการป้องกันภัยมากกว่าการแก้ไขเหตุเฉพาะหน้า

2. ประชาชนมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานของตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) ขาดการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับสภาพอากาศ และภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่แนวทางแก้ไข คือ ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังภัย ติดตามข่าวสารสภาพอากาศ ภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อการเตรียมการป้องกันภัยได้ทันทั่วถึง ลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นได้

2) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมแผน แนวทางแก้ไข จัดฝึกอบรมซ้อมแผนให้กับประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการปฏิบัติตนของประชาชนในชุมชน สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงภัยพิบัติที่เกิดขึ้น และให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อการมีส่วนร่วมของในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

3) การสำรวจความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ยังไม่ทั่วถึง และล่าช้า ขาดงบประมาณสนับสนุน แนวทางแก้ไข ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันสำรวจสภาพความเสียหาย และแจ้งไปยังผู้นำชุมชน เพื่อประสานขอความช่วยเหลือ องค์กรบริหารส่วนตำบล สนับสนุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างทันทั่วถึง

4) ขาดอุปกรณ์และเครื่องมือเตือนภัย แนวทางแก้ไข ผู้นำชุมชนควรร่วมมือกับประชาชนตรวจสภาพความพร้อมของอุปกรณ์เตือนภัย และขอรับการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ จาก

หน่วยงานของรัฐ ให้ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

5) การจัดซ้อมแผนไม่มีความต่อเนื่อง แนวทางแก้ไข ควรจัดอบรมซ้อมแผนเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ให้มีความต่อเนื่องอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อทบทวนแผนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการเตรียมรับสถานการณ์จริงต่อไป เริ่มตั้งแต่นั้นตอนจัดทำแผนการจัดการก่อนเกิดภัยพิบัติ แผนขณะเกิดภัยพิบัติ และแผนหลังการเกิดภัยพิบัติในตำบล โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในทุกขั้นตอนมากที่สุด พร้อมตรวจติดตาม ประเมินผลการทำงาน และการรายงานผล โดยการประชุมของกรรมการหมู่บ้านอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และเชิญองค์กรภายนอกเข้าร่วมสังเกตการณ์เพื่อร่วมให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนให้คำแนะนำในการจัดการภัยพิบัติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

- 1) ด้านการเลือกชุมชนดำเนินการ ตำบลเมืองเป็ลื้อยควรประกาศหรือทำการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้ทราบชุมชนเป้าหมายในการดำเนินงานโดยทั่วกัน
- 2) ด้านมวลชนสัมพันธ์ ตำบลเมืองเป็ลื้อยควรปรับปรุงกลยุทธ์การสร้างควม

เข้าใจในชุมชนเพื่อจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบลให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3) ด้านการประเมินความเสี่ยง ตำบลเมืองเป็ลื้อยควรมีการจัดทำแผนประเมินความเสี่ยงให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

4) ด้านการจัดองค์กรชุมชน ตำบลเมืองเป็ลื้อยควรทำความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดการอุทกภัย

5) ด้านการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง ตำบลเมืองเป็ลื้อยควรจัดทำแผนการจัดการขณะเกิดอุทกภัยในตำบล

6) ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ ตำบลเมืองเป็ลื้อยควรกำหนดวิธีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการอุทกภัยในตำบล

7) ด้านการติดตาม การรายงานผล และการปรับปรุงแก้ไข ตำบลเมืองเป็ลื้อยควรประชุมหารือ เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อปรับปรุงแผนการจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยในตำบล

ข้อเสนอแนะในการนำศึกษาครั้งต่อไป

- 1) ควรทำการศึกษาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนในการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน
- 2) ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กรมอุตุนิยมวิทยา. (2553). **ปรากฏการณ์ภัยทางธรรมชาติ**. เชียงใหม่: ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ กรมอุตุนิยมวิทยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดร้อยเอ็ด. (2556). **พื้นที่เสี่ยงภัยในตำบลเมืองเปือย จำนวน 8 หมู่บ้าน**. ร้อยเอ็ด: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.